

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

3.3 Duurzame en innovatieve mobiliteit

Deze uitvoeringslijnen bestaat uit drie delen:

- Platform mobiliteit
- Samenwerkingsagenda en Reg. Uitvoerings agenda (stads) Logistiek
- Smart Mobility

- Zie ook 1.5 - Energie-infrastructuur en data-infrastructuur: MRA-Elektrisch

Uitvoeringslijn uit de MRA Agenda (nr):	3.3. Duurzame & Innovatieve mobiliteit, Platform Mobiliteit
Programma-manager	naam: Sarah Benschop
	Email: sabenschop@almere.nl
	Mobiel: 06-52886164

1) Essentie van de uitvoeringslijn

De metropoolregio omspannt het daily urban system van de regio Amsterdam, ruwweg het gebied waarbinnen het meeste dagelijkse woon-werkverkeer plaatsvindt. Binnen dit gebied zijn er op allerlei terreinen – bereikbaarheid, arbeidsmarkt, woningmarkt – onderlinge afhankelijkheden. Wat de ene gemeente doet, heeft invloed op de andere. Daarom is een goede samenwerking cruciaal willen we de uitdagingen van de 21ste eeuw op het gebied van klimaat en verduurzaming maar ook op het gebied van sociaaleconomische vooruitgang aankunnen. Waarbij belangrijk is om te benadrukken dat in deze context welvaart niet meer slechts in banen en inkomen wordt uitgedrukt maar ook in toekomstbestendigheid en kwaliteit van leven.

Status Uitvoeringslijn 3.3.

Het doel van deze uitvoeringslijn 3.3. is regionaal uitwerking geven aan het thema mobiliteit van het Klimaatakkoord, verdere ontwikkeling van een regionaal netwerk van publieke oplaadpunten voor elektrisch vervoer, realisatie van kansrijke smart mobility-toepassingen binnen de MRA en mensen verleiden hun reisgedrag aan te passen om piekbelasting van het mobiliteitsnet tegen te gaan en keuzes voor duurzame mobiliteitsopties te stimuleren.

- Opstellen en uitvoering geven aan het Regionaal programma duurzame mobiliteit als uitwerking van de afspraken van het Klimaatakkoord op het gebied van mobiliteit
- Verdere uitvoering geven aan het project MRA-Elektrisch (**opgave 1.5**)
- Duurzame en innovatieve mobiliteit aanjagen met pilots, prijsvragen en optreden als launching customer
- Kennis bijeenbrengen en ontsluiten over impactvolle mobiliteitsinnovaties en over de mogelijkheden om duurzame mobiliteit in gebiedsontwikkeling te stimuleren

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

2) Ambitie/toegevoegde waarde van de uitvoeringslijn voor de komende vier jaar

Deze Uitvoeringslijn moet een positieve bijdrage gaan leveren en effectieve oplossingen bieden voor de grote uitdagingen van de MRA op het gebied van wonen, werken, recreëren, mobiliteit, natuur en ecologie, duurzaamheid en leefbaarheid.

De ambities houden verband met tenminste negen thema's:

- Wonen. Verlichten van het dreigende woningtekort in de MRA, waarbij unieke en gevarieerde woonmilieus worden gecreëerd en leefbare wijken ontstaan met een goede balans tussen bestaande bouw en nieuwe ontwikkelingen;
- Werken. Bieden van robuuste werkgelegenheid in de Oostflank van de MRA, waardoor druk op het mobiliteitssysteem vermindert en de economische potentie van de MRA wordt vergroot;
- Bereikbaarheid. Bijdragen aan de doelstellingen van SBAB en de regionale ambities en het landelijk OV-toekomstbeeld 2040. Bereikbaarheid op orde met ruimte voor de noodzakelijke mobiliteitstransitie;
- Landschap. Het landschap als leidend principe en unique selling point voor alle ontwikkelingen in de MRA;
- Duurzaamheid. State-of-the-art duurzaamheid als randvoorwaarde en invulling van alle thema's;
- Natuur en ecologie. Natuur en ecologie op orde brengen en houden;
- Recreatie. Unieke mogelijkheden bieden voor recreatie voor de gehele MRA.
- Leefbaarheid. Leefbare wijken.
- Balans. Evenwicht in de ontwikkeling van bestaande en nieuwe gebieden.

3) De meest relevante (digitale) documenten

- a. MRA- E: <https://www.mra-e.nl/>

Binnen het project MRA-Elektrisch werken overheden in Flevoland, Noord-Holland en Utrecht samen om elektrisch vervoer te stimuleren en een netwerk van publieke oplaadpunten te realiseren MRA-E is als initiator, aanjager, vraagbaak en kennismakelaar actief in zo'n 80 gemeenten.

- b. MRA Platform Smart Mobility: <https://smartmobilitymra.nl/>

Met smart mobility-toepassingen houden we de Metropoolregio Amsterdam (MRA) bereikbaar, duurzaam en economisch sterk. Dit platform verbindt activiteiten op het gebied van smart mobility en verspreidt kennis waarmee we de MRA voorbereiden op de mobiliteit van de toekomst.

Het MRA-platform Smart Mobility werkt in 2021 vanuit 6 werklijnen: Digitalisering, Smart Infra, Mobility as a Service (MaaS), gebiedsontwikkeling en hubs, slimme en schone logistiek en verbinding met landelijke netwerken.

Logistiek

Stakeholders in de MRA hebben aangegeven dat er behoefte is aan een netwerkregisseur logistiek die zorgt voor verbindingen tussen overheden en bedrijfsleven, overzicht creëert, kennis deelt, agendeert en pilots aanjaagt. De samenwerkingsagenda logistiek en het MRA platform Smart Mobility zijn de basis van waaruit de netwerkregisseur logistiek werkt.

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

- c. Programma schone en duurzame mobiliteit en GD ZES: <https://mraduurzaam.nl/wat-doen-wij/>

De Vervoerregio Amsterdam (Vervoerregio) geeft invulling aan het Programma Zero Emissie Mobiliteit. Hiermee stimuleert de Vervoerregio de transitie naar de mobiliteit van de toekomst. In 2025 zijn vrachtvoertuigen in de stad emissievrij. Logistieke en verkeersdata zijn slim gekoppeld. In de MRA verbinden verschillende partijen zich aan de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (ZES) en zorgt hiernaast voor een intensivering van de inzet van partijen.

- d. Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP): <https://samenbouwenaanbereikbaarheid.nl/RMP>

Als onderdeel van de uitwerking van het Nederlandse Klimaatakkoord is er een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) opgesteld om de mobiliteit in de provincies Noord-Holland en Flevoland te verduurzamen. Binnen de MRA-regio wordt het volledige RMP, zowel product als procesmatig, in Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB), geïntegreerd.

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

Uitvoeringslijn uit de MRA Agenda (nr):	3.3. Duurzame en innovatieve mobiliteit: Samenwerkingsagenda en Reg. Uitvoerings agenda (stads) Logistiek
Programma-manager	naam: Ton Geuzendam
	Email: t.geuzendam@vervoerregio.nl
	Mobiel: 06-20005590

1) Essentie van de uitvoeringslijn

Logistiek is per definitie gemeentegrens overschrijdend maar heeft lokaal veel impact. Denk aan bouw, horeca en pakketten. Afstemming over beleid en maatregelen moet dus regionaal.

In 2018 is de Samenwerkingsagenda Logistiek voor de MRA vastgesteld. De drie opgaven zijn:

- Passende ruimte voor schakels uit de logistieke ketens (bijv. logistieke hubs);
- Het efficiënter faciliteren van logistieke stromen (meer bundelen), en
- Stillere, schonere en veiligere vervoersbewegingen (Green Deal ZES).

Afgelopen jaren hebben wij vanuit de Samenwerkingsagenda logistiek de gezamenlijke aanpak Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek (ZES) voor de MRA opgezet. We maken nu een dashboard logistieke stromen en hebben voor de regiogemeenten in kaart gebracht wat de effecten zijn van een zero emissie zone in Amsterdam en Zaanstad. Dit laatste onderzoek heeft veel bouwstenen opgeleverd om in de volgende stap een Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek te ontwikkelen. Met deze agenda helpen we alle gemeenten om het juiste beleid te ontwikkelen en in afstemming met elkaar maatregelen te nemen om de stadslogistiek te verduurzamen.

2) Ambitie/toegevoegde waarde van de uitvoeringslijn voor de komende vier jaar

De komende vier jaar is de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek speerpunt. Samen met gemeenten in de MRA en het bedrijfsleven werken we uitvoeringsprogramma uit. Op regionaal niveau willen afstemmen welke maatregelen we het beste kunnen nemen om de stadslogistiek te verduurzamen. Naast de invoering van enkele zero emissie zones in grote gemeenten denken we bijvoorbeeld aan privileges, handhaving, ontheffingen en laadinfra voor logistiek. Bij veel gemeenten ontbreekt hiervoor de kennis en capaciteit. Vanuit de regio gaan wij kennis leveren en de afstemming organiseren.

Het is dus gewenst dat iedere gemeente deelneemt aan de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek. We helpen dan elkaar en het logistieke bedrijfsleven, zij hebben dan overal in de MRA te maken met afgestemde regels voor stadslogistiek.

3) Een concept zinsnede om over na te denken voor een programma

Door samen te werken in de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek ontstaat er een level playing field, hier hebben zowel de gemeenten als het bedrijfsleven baat bij.

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

4) De meest relevante (digitale) documenten

- <https://amsterdameconomicboard.com/initiatief/green-deal-zero-emission-stadslogistiek-mra>
- <https://vervoerregio.nl/artikel/20210308-dashboard-voor-de-mra-logistiek-wat-rijdt-er-wanneer>

5) Kengetallen

Cijfers MRA: 4 miljoen vrachtauto bewegingen per jaar en 25 miljoen bestelautobewegingen per jaar. Het dashboard logistieke stromen gaat ons straks inzicht geven in de verdeling per gemeente. Ook informatie over de voertuigklasse is dan inzichtelijk.

Op dit moment is minder dan 1 procent van de bestelauto's elektrisch. Voor vrachtauto's is dit nog minder.

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

Uitvoeringslijn uit de MRA Agenda (nr):	3.3. Duurzame en innovatieve mobiliteit, Smart Mobility
Programma-manager	naam: Julie van Heteren
	Email: j.vanheteren@vervoerregio.nl
	Mobiel: 06-14231645

1) Essentie van de uitvoeringslijn

MRA Smart Mobility helpt de gemeenten van de MRA met de mobiliteitstransitie en de digitalisering van de mobiliteit. Gemeenten zijn zelf vaak het wiel aan het uitvinden op het gebied van bijvoorbeeld deelmobiliteit, hubs, digitalisering, inpassen van mobiliteit in gebiedsontwikkeling en de zorg voor voldoende mobiliteitsaanbod voor alle bewoners. Ze lopen tegen dezelfde vraagstukken aan. Soms is het nodig om onderling afspraken te maken en dezelfde kaders te gaan hanteren, soms moet wetgeving aangepast worden om innovaties mogelijk te maken. Het opschalen van succesvolle innovaties heeft samenwerking nodig tussen de overheden, met marktpartijen en het rijk. Het platform zorgt voor kennis (zowel vanuit de markt als landelijk en Europees), verbindt gemeenten aan elkaar die met dezelfde vraagstukken bezig zijn en ontwikkelt en implementeert tools voor het handen en voeten geven van smart mobility/innovaties op het gebied van mobiliteit.

2) Ambitie/toegevoegde waarde van de uitvoeringslijn voor de komende vier jaar

De opgaven in de MRA voor de gemeenten zijn veel en complex. Denk aan de druk op de woningmarkt, het uitvoeren van de klimaatdoelstellingen, de druk op het mobiliteitssysteem en de toenemende sociaal economische ongelijkheid. Daarnaast spelen er verschillende transities, zoals de energietransitie, circulaire transitie en digitalisering. Dit vraagt om een integrale aanpak.

Op het gebied van mobiliteit kan smart mobility bijdragen door de inzet van innovatieve toepassingen zoals door het gebruik van slimme verkeerslichten, de koppeling tussen de wegbeheerder en informatie in navigatiesystemen, samenwerking met marktpartijen bij het ontwikkelen van nieuwe mobiliteitsconcepten zoals Mobility as a Service en deelmobiliteitsconcepten.

Vanuit het MRA Platform maken we handzame tools voor alle partners van de MRA die helpen bij het vormgeven van smart mobility toepassingen die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen. De belangrijkste is de leidraad gebiedsontwikkeling en smart mobility. De leidraad is een praktische handleiding voor het concretiseren van nieuwe mobiliteitsconcepten in gebiedsontwikkeling. Passende mobiliteitsoplossingen worden zo belangrijk dat woningbouwplannen vaak simpelweg niet meer kunnen worden gerealiseerd zonder. De leidraad, en in het bijzonder de inzet van een Mobiliteits Programma van Eisen/of mobiliteitsconcept, zorgt voor ontwikkelingen waarbij de mobiliteitsoplossingen beter passen bij de aard van het gebied. Het biedt een inhoudelijke onderbouwing voor de inzet van een samenhangend pakket aan maatregelen op het vlak van actieve mobiliteit, OV, Maas en deelmobiliteit en parkeernormen voor de privéauto. En zo draagt het bij aan het realiseren van beter bereikbare, veilige en leefbare gebieden.

De leidraad (digitaal) staat bij punt 4 (belangrijke documenten).

FACTSHEET

t.b.v. gemeentelijke VERKIEZINGSPROGRAMMACOMMISSIES

3) Een concept zinsnede om over na te denken voor een programma

Meer aandacht voor digitalisering, gericht op het ontwikkelen van slimme toepassingen op het gebied van mobiliteit en de openbare ruimte.

4) De meest relevante (digitale) documenten

Binnen de MRA wordt op dit moment gewerkt aan een strategische agenda voor smart mobility. In het najaar kan de URL voor de strategische agenda hierin opgenomen worden. Op landelijk niveau wordt ook samengewerkt op het gebied van smart mobility via de zogenaamde Krachtenbundeling. De minister heeft in een brief aan de kamer bevestigd dat smart mobility een wezenlijke bijdrage levert aan de opgaven op het gebied van mobiliteit.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/11/30/brochure-smart-mobility-in-beweging>

De leidraad staat (zie punt 2) op:

<https://smartmobilitymra.nl/wp-content/uploads/2021/06/Leidraad-Gebiedsontwikkeling-Smart-Mobility-vernieuwde-versie.pdf>